

Список використаних джерел:

1. Яковлев С.В., Проценко Д.Н. Нові можливості терапії інфекцій, викликаних полірезистентними грампозитивними мікроорганізмами. – 2004. – 61-68 с.
2. Жукова Е.В. Сучасний стан проблеми антибіотикорезистентності і епідеміологічний нагляд за стійкістю мікроорганізмів до антибактеріальних препаратів. – 2015. – 47 с.
3. Акімкін, В.Г. Епідеміологічний нагляд за внутрішньолікарняними інфекціями і система соціально-гігієнічного моніторингу. – 2004. – 19-22 с.
4. Омарова С.М. Бактеріальний спектр та антибіотикорезистентності збудників внутрішньолікарняного інфікування операційних ран. – 2015. – 48 с.

Токарська О.О.

магістрант,

*Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Тараса Шевченка*

АНАЛІЗ МЕДИКО-ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В ШУМСЬКОМУ РАЙОНІ (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

Вивчення демографічних процесів є особливо важливим в плані стимулювання народжуваності, зменшення смертності, збільшення природного приросту населення, запобігання процесам депопуляції. Мінливість здоров'я населення характеризується показниками захворюваності та поширеності хвороб, відображає рівень пристосування людей до середовища їхнього існування та дозволяють виявити тенденції до просторово-часових змін [1].

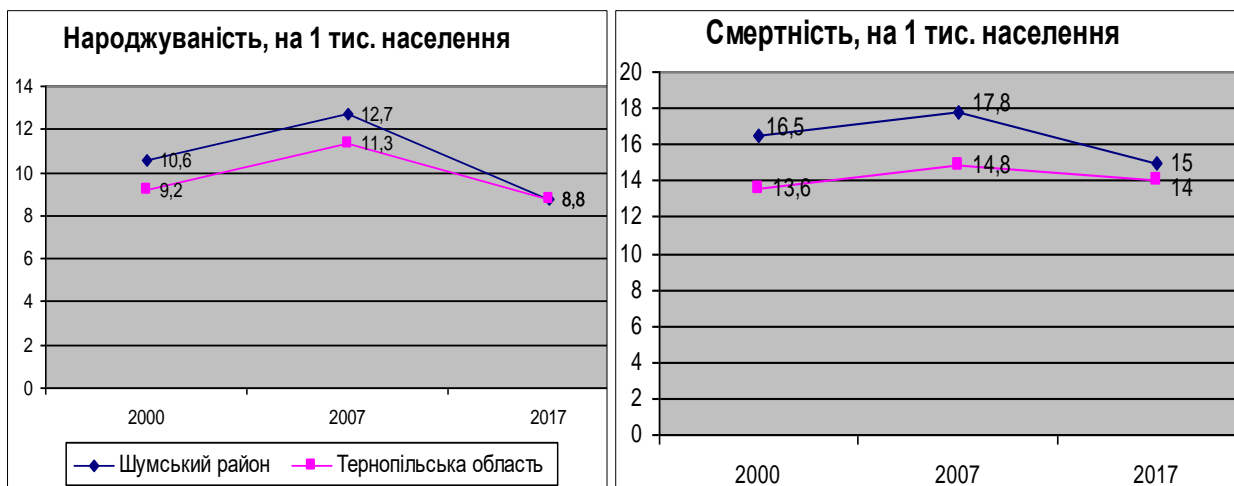
Мета роботи – дослідження статистичних показники захворюваності, народжуваності та смертності населення Шумського району за період 2007–2017 рр.

В результаті вивчення та аналізу статистичних баз даних Державного комітету статистики України [3], Головного управління статистики в Тернопільській області [4, 5], відділу статистики Шумської центральної районної лікарні було встановлено, що рівень поширеності хвороб серед населення в Шумському районі за період з 2007 по 2017 рр. зріс на 14% а показники захворюваності зменшились на 1%.

В період з 2007 по 2017 роки загальна кількість виявлених захворювань (на 10 тис. населення) у жителів Шумського району зросла на 9%. У структурі захворювань серед дорослого населення в 2017 році перше місце займають хвороби кровообігу (42%), друге – хвороби органів травлення (12%), третє – органів дихання (11%). Далі розташовані захворювання ока і його придаткового апарату (5%), ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (4%), розлади психіки та поведінки (3%).

Показник народжуваності у 2017 р. склав 8,8% у порівнянні з 2007 роком коли значення цього показника становило 11,1%. (рис. 1.)

Одним із головних чинників, що впливає на загострення демографічної кризи у Шумському районі є низька народжуваність, яка здійснює вирішальний вплив на характер відтворення населення. Аналізуючи рівень народжуваності за період 2000–2017 рр. можна сказати, що найвищий показник був зафіксований у 2007 р. і коефіцієнт народжуваності становив 12,7%, а найнижчий – у 2017 р. (8,8%) (рис. 1). За період з 2007 року до 2017 р. чисельність наявного населення району зменшилось на 5%. Якщо в 2007 р. природний приріст населення складав (-5,1), то в 2017 р. уже (-6,2), відзначається погіршення на 22%.

Рис. 1. Динаміка народжуваності та смертності у Шумському районі та Тернопільській області (на 1 тис. населення)

Смертність населення Тернопільської області, згідно з Міжнародною шкалою [2], відповідає «середньому» рівневі, тоді як цей показник по Шумському районі – оцінюється як «високий».

Старіння населення є результатом тривалих демографічних змін, зрушень в характері відтворення населення, в народжуваності й смертності та їх співвідношенні, а також, частково, міграції. Під старінням населення, або демографічним старінням, розуміють збільшення частки людей старших вікових груп в населенні. Старіння населення Шумського району відбувається як «знизу» – в результаті скорочення народжуваності, так і «зверху» – за рахунок деякого підвищення середньої тривалості життя в останні роки. Низький рівень народжуваності призвів до того, що в Шумському районі вже не забезпечується навіть просте відтворення поколінь. Частка осіб похилого віку (65 і більше років) у 2017 р. становила понад 16,3% від всього населення. За шкалою демографічного старіння ООН [2] це означає, що населення району і області давно переступило «порог старості» (понад 7%) і зараз належить до категорії дуже старого.

У статевій структурі населення Шумського району переважають жінки (як і в Україні та в більшості країн світу), які становлять 173,51 тис. осіб (52%). Чоловіків проживає 160 тис. осіб (48%). Приблизно таке ж відсоткове співвідношення між чоловіками і жінками було у 2007 році (53% жінок та 47%

чоловіків). У 2017 р. на кожних 1000 жінок припадало 922 чоловіки, однак у цей показник по Тернопільській області становить 879 чоловік.

Встановлено, що за період 2007–2017 рр. відбулось зменшення чисельності наявного населення Шумського району на 5%, погіршення показників природного приросту на 22%, зростання поширеності хвороб на 14%. За шкалою демографічного старіння ООН населення району належить до категорії дуже старого.

Список використаних джерел:

1. Дем'янчук І. П. Геопросторова характеристика захворюваності та смертності населення Тернопільської області / І. П. Дем'янчук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Географія. – 2014. – № 1. – С. 113-123.

2. Пальян З. О. Демографічна статистика: [навч.-метод. посіб.] / З. О. Пальян. – К. : КНЕУ, 2003. – 132 с.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Статистичний щорічник Тернопільської області за 2007 рік / Держ. комітет статистики України, Голов. упр. статистики у Тернопільській області ; за ред. В. Г. Кирича. – Т. : [б. в.], 2008. – 463 с.

5. Статистичний щорічник Тернопільської області за 2017 рік / ред. А. А. Чорний; Держ. служба статистики України, Гол. управління статистики у Терноп. області. – Тернопіль : [б. в.], 2018. – 437 с.